

Fellessak 4/14

Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv høsten og vinteren 2014-2015

Bakgrunn

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) og Innst. S. nr. 174 (2003-2004) ble det vedtatt nasjonale bestandsmål for brunbjørn, gaupe, jerv, kongeørn og ulv. Det ble også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rovvilt. I Forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), av 18.3.2005 nr. 242, er de regionale rovviltnemndene i region 4 og 5 i felleskap gitt myndighet til å vedta kvoter for ulv, når bestandsmålet innenfor forvaltningsområdet for ulv er oppnådd, jf. § 4 første ledd bokstav d og e og § 10 tredje ledd.

Styrende dokumenter

Rovviltforliket

Representantforslag 163 S (2010-2011) (rovviltforliket) legger nye føringer for forvaltningen av rovvilt. Det er ikke gitt egne føringer for ulv foruten at forvaltningen skal være tydeligere mellom de forskjellige sonene. Stadfestet i felles brev fra Klima og miljødepartementet og Landbruks og matdepartementet, datert 21.mai 2014, om en tydelig soneforvaltning i rovviltforvaltningen.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 19.6.2009 nr. 100, legger rammen for forvaltningen av naturressursene, jf. § 1. Etter § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og artene skal forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingene skal framgå av beslutningen. Tiltak etter naturmangfoldloven skal også avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målsettingen nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning i rovviltforskriften § 1.

Rovviltforskriften

Rovviltforskriften § 3 første ledd definerer de nasjonale bestandsmålene for brunbjørn, gaupe, jerv og ulv, mens de regionale bestandsmålene for hver enkelt region er gitt i § 4 første ledd bokstav a til h. Region 4 og 5 har et felles bestandsmål om tre årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, jf. bokstavene d og e. Når bestandene av den enkelte art ligger over de regionale bestandsmålene har rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling, lisensfelling og kvotejakt, jf. henholdsvis §§ 8, 10 og 11. Det er et absolutt krav om at rovviltnemndene må være beslutningsdyktige i henhold til § 7 fjerde ledd. Ved vurdering om nemnda har myndighet legges data om siste års yngling for brunbjørn og ulv til grunn, mens gjennomsnittet for de tre siste års ynglinger legges til grunn for gaupe og jerv, jf. § 7 første ledd, andre og tredje punktum.

I § 7 andre ledd heter det:

Rovviltnemndens vedtak skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold og om skade- og konfliktsituasjonen, jf. forskriften § 3 tredje ledd og § 6.

Det er Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt som skal gi data om status og utvikling i bestandene, jf. § 3 siste ledd. Når kvote etter forskriften §§ 8, 10 og 11 er vedtatt, belastes irregulær avgang av rovvilt i regionen denne kvoten, jf. § 7 siste ledd.

Om lisensfelling

Lisensfelling er hjemlet i naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b, jf. rovviltforskriften § 10; lisensfelling av brunbjørn, gaupe, jerv og ulv skal være et skademotivert virkemiddel for å begrense veksten og/eller utbredelsen av rovviltartene.

Rovviltnemnda eller Miljødirektoratet setter en kvote for lisensfelling, jf. rovviltforskriften henholdsvis §§ 10 og 13. Fellingsperioden for hver enkelt art er gitt i § 10 femte ledd.

Felles retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle individer i den skandinaviske ulvepopulasjonen

Den 1.4.2012 ble Miljødirektoratet og Naturvårdsverket enige om felles retningslinjer for å bedre den genetiske situasjonen til den skandinaviske ulvepopulasjonen. Disse retningslinjene skal sørge for at genetisk viktige individer skal få muligheten til å bidra med sine gener inn i bestanden. Dette skal blant annet gjøres ved å skjerme dem fra å bli felt under lisensfelling.

Felles strategier for forvaltning av ulv i region 4 og 5

I felles strategier for forvaltning av ulv heter det:

- Lisensfelling av ulv kan iverksettes når data fra overvåkingsprogrammet viser at bestanden ligger over bestandsmålsettingen for region 4 og 5.
- Lisensfelling kan også iverksettes for å ta ut ulv utenfor forvaltningssonen, uavhengig av bestanden for øvrig, forutsatt at det ikke er skadelig for bestandens overlevelse.
- Dersom det er kartlagt revirhevdende individ med særlig viktig genotype (immigrant) innenfor forvaltningsområdet for ulv, skal dette/disse parene prioriteres bevart ved eventuell iverksetting av lisensfelling.
- Ved vedtak om kvote for lisensfelling skal avgrensning av fellingsområde og kvotefordeling følge prinsippene for den differensierte forvaltningen i regionene.
- Ved prioritering av stasjonær ulv eller familiegruppe som tillates tatt ut, skal det legges vekt på områdets betydning som beitemark, potensialet for framtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak. Det skal også legges vekt på å oppnå byrdefordeling ved en utskifting av konfliktfylte familiegrupper når bestandssituasjonen tillater dette, slik at ikke de samme områdene skal opprettholde familiegrupper over lang tid.

Bestandsstatus og utvikling hos ulv i Skandinavia.

Den siste gjennomgangen av bestandssituasjonen for ulv er fra 1.9.2013, med rapporten «*Ulv i Skandinavia og Finland. Sluttrapport for bestandsovervåking av ulv vinteren 2012 – 2013.*» Rapporten er utarbeidet av Høgskolen i Hedmark i samarbeid med Viltskadecenteret Grimsø, Skandulv, Rovdata og Vilt- og fiskeriforskningen. Den siste periodiske oppdateringen om ulv i Skandinavia er fra 15.6.2014. Rovdata publiserte da rapporten ”*Ulv i Skandinavia vinteren*

2013 - 2014 – foreløpig statusrapport». Rapporten er utarbeidet av Høgskolen i Hedmark. Opplysningene nedenfor er hentet fra disse rapportene.

Sluttrapport for bestandsovervåking av ulv vinteren 2012 – 2013

Den totale ulvestammen i Skandinavia vinteren 2012-2013 er beregnet til å være i størrelsesorden 350 til 410 dyr (260 til 330 i 2011-12). Av disse hadde ca. 30 dyr helnorsk tilhold, som er ca. det samme antallet som i 2011-12. Totalt ble det dokumentert 38 ynglinger av ulv født i Skandinavia i 2012 (for 2011 ble det registrert 28 ynglinger). Av disse var 3 i helnorske revir (Julussa, Slettås, Letjenna), 5 i revir på tvers av riksgrensen (Rotna, Skugghöjden, Hærsjø, Djurskog, Dals Ed-Eidsberg), mens de resterende 30 valpekullene ble født i helsvenske revir. I tillegg til familiegruppene ble det i Skandinavia registrert 26 revirmarkerende ulvepar i perioden vinteren 2012-2013. Av disse hadde 20 helsvensk tilhold, 4 helnorsk tilhold (Fuggdalen, Kynna, Eidskog, Østmarka) og 2 par hadde revir på tvers av riksgrensen (Juvberget, Gråsmark).

Ulv i Skandinavia vinteren 2013 - 2014 – foreløpig statusrapport

I følge den foreløpige rapporten ”Ulv i Skandinavia vinteren 2013 - 2014 – foreløpig statusrapport» så er det i 2013 dokumentert 40 ynglinger. 32 av valpekullene er i helsvenske revir, 3 er i helnorske revir (Julussa, Letjenna og Østmarka), mens de resterende fem ble født i revir på tvers av riksgrensen (Slettås, Rotna, Skugghöjden, Hærsjø og Djurskog).

Vinteren 2013-2014 (oktober-mars) ble det totalt registrert 43 familiegrupper (flokker) av ulv i Sverige og Norge. Av disse hadde 35 familiegrupper helsvensk tilhold (Tabell 1), fem hadde revir på tvers av riksgrensen (Slettås, Rotna, Skugghöjden, Hærsjø, Djurskog), mens de siste tre hadde tilhold kun i Norge (Julussa, Letjenna, Østmarka). Sverige hadde med andre ord ca. 10 ganger så mange ulvefamilier som Norge. I tillegg var fem slike familiegrupper felles for begge land.

I to helsvenske revir med påvist yngling i 2013 ble det ikke bekreftet noen familiegruppe påfølgende vinter (Fulufjället, Acksjön). Dessuten var det ikke mulig å påvise yngling i fem av vinterens helsvenske familiegrupper (Draggen, Björnås, Medskogen, Jangen, Färna). Familiegrupper kan også bestå av foreldre dyr og ungdyr fra tidligere kull født før 2013.

I tillegg til familiegruppene ble det i Skandinavia registrert 23-24 revirmarkerende ulvepar i perioden oktober-februar 2013-2014 (Tabell 1). Av disse hadde 19 helsvensk tilhold, 2-3 helnorsk tilhold og to par hadde revir på tvers av riksgrensen.

Tabell 1. Antall familiegrupper og revirmarkerende ulvepar med tilhold henholdsvis i Sverige, på tvers av riksgrensen, i Norge og totalt for Skandinavia vinteren 2013-2014 (oktober-februar). Antall bekreftede valpekull i 2013 er også vist.

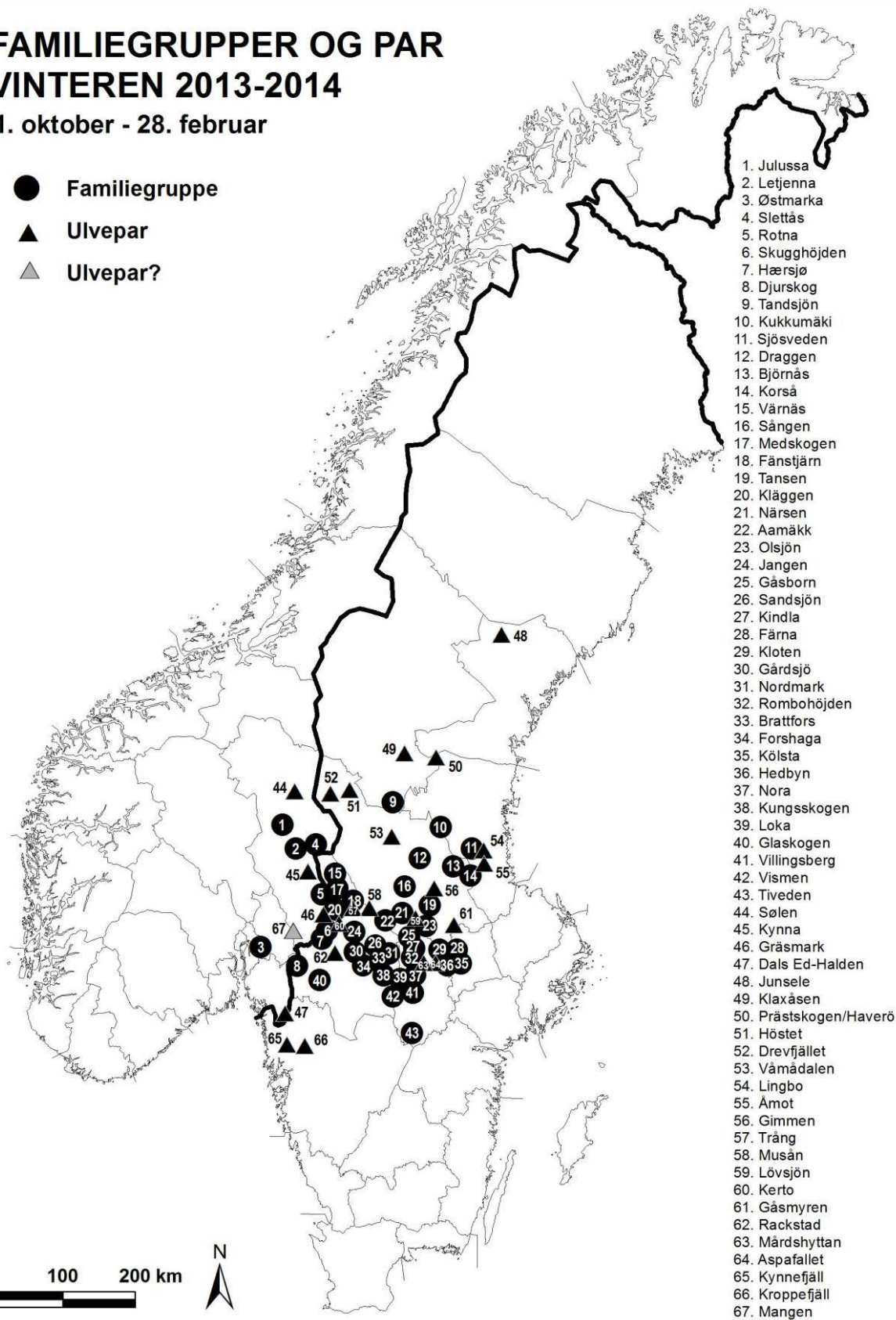
Kategori av ulv	Sverige	Sverige/Norge	Norge	Skandinavia
Familiegrupper	35	5	3	43
Revirmarkerende par	19	2	2-3	23-24
Valpekull i 2013	32	5	3	40

I tillegg til familiegrupper og revirmarkerende par viser den foreløpige oversikten at det ble registrert 12 revir med andre stasjonære ulver i Skandinavia vinteren 2013-2014, hvorav 10 i Sverige, én på tvers av riksgrensen og én i Norge.

FAMILIEGRUPPER OG PAR VINTEREN 2013-2014

1. oktober - 28. februar

- Familiegruppe
- ▲ Ulvepar
- ▲ Ulvepar?

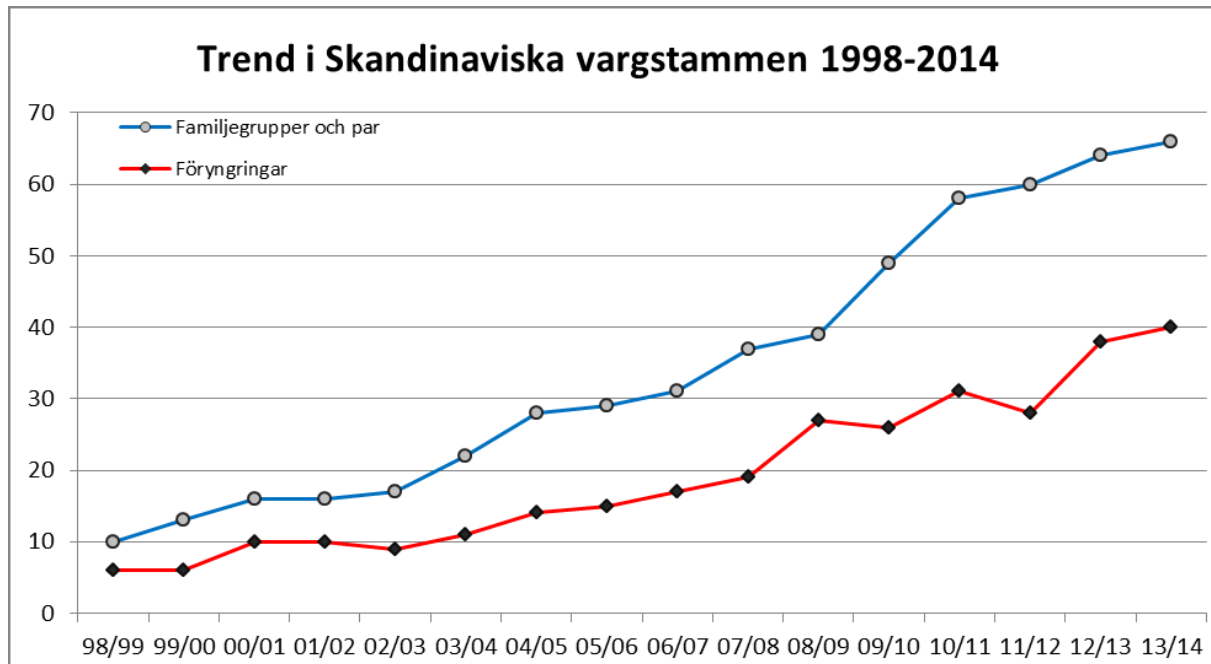

1. Julussa
2. Letjenna
3. Østmarka
4. Slettås
5. Rotna
6. Skugghöjden
7. Hærsjø
8. Djurskog
9. Tandsjön
10. Kukkumäki
11. Sjösveden
12. Draggen
13. Björnås
14. Korså
15. Värnäs
16. Sängen
17. Medskogen
18. Fänstjärn
19. Tansen
20. Kläggen
21. Närsen
22. Aamäkk
23. Olsjön
24. Jangen
25. Gåsborn
26. Sandsjön
27. Kindla
28. Färna
29. Kloten
30. Gårdsjö
31. Nordmark
32. Romböhöjden
33. Brattfors
34. Forshaga
35. Kölsta
36. Hedbyn
37. Nora
38. Kungsskogen
39. Loka
40. Glaskogen
41. Villingsberg
42. Vismen
43. Tiveden
44. Sölen
45. Kynna
46. Gräsmark
47. Dals Ed-Halden
48. Junsele
49. Klaxåsen
50. Prästskogen/Haverö
51. Höstet
52. Drevfjället
53. Våmådalen
54. Lingbo
55. Amot
56. Gimmen
57. Trång
58. Musån
59. Lövsjön
60. Kerto
61. Gåsmyren
62. Rackstad
63. Mårdshyttan
64. Aspafallet
65. Kynnefjäll
66. Kroppefjäll
67. Mangen

Figur 1. Utbredelse av ulveflokker (familiegrupper) og revirmarkerende ulvepar kartlagt i Sverige og Norge i oktober – februar, vinteren 2013-2014.

Bestandsutvikling og utbredelse

Den skandinaviske ulvestammen er fortsatt i vekst, som i hovedsak skyldes veksten i svensk delbestand. Sammenlignet med forrige vintersesong (2012- 2013) økte antall ynglinger med 5 % fra 38 til 40 dokumenterte valpekull, hvorav økningen på 2 kull ble påvist i ulverevir med helsvensk tilhold. Det var en noe større økning (17 %) fra 30 til 35 helsvenske familiegrupper av ulv, mens antall familiegrupper med tilhold på tvers av riksgrensen og de med helnorsk tilhold var uforandret med henholdsvis fem og tre flokker begge år. For antall revirmarkerende par var det totalt en liten nedgang (10 %) fra 26 til 23-24 par mellom de to siste vintersesongene.

Figur 2. Bestandsutvikling i den skandinaviske ulvestammen 1998-2014. Antall dokumenterte valpekull og summen av antall dokumenterte familiegrupper og revirmarkerende par er vist for Skandinavia totalt, både år for år og trend for hele 16-årsperioden vinterstid.

Den felles skandinaviske ulvestammens utbredelse er i hovedsak som tidligere år. Nye revir av stasjonære par som potensielt kan yngle etablerer seg fortsatt primært innenfor kjent hovedutbredelse. Utvandrende ulver som forlater sine oppvekstområder har betydelig vandringskapasitet og kan i praksis dukke opp hvor som helst i Skandinavia. Men nyetablering av stasjonære ulver utenfor hovedutbredelsen begrenses ved ulike former for lovlig felling i begge land. I Norge gjelder dette utenfor ulvesonen og i Sverige begrenses nyetablering særlig innenfor tamreinområdet i nordre halvdel av landet.

Kjent avgang av ulv

I Norge er det i 2014 en kjent avgang 13 ulver, av disse er 8 felt under skadefelling, 2 felt under lisensjakt, 1 ulykke og 2 påkjørt av bil. Syv av ulvene med kjent avgang er innenfor rovviltregion 5.

For vinterperioden 1. oktober 2013 – 30. april 2014 er det offisielt kjent 35 døde ulver i Skandinavia. 27 av disse i Sverige hvorav 18 avlivet i en av flere alternative former for lovlig

jakt, seks er drept i trafikken en er dokumentert drept illegalt en er avlivet på grunn av sykdom og en har ukjent dødsårsak.

Tabell 2: Oversikt over kjent avgang av ulv i Norge 2014

Felt dato	Kjønn	Kommune	Årsak
27.01.2014	Hann	Nord-Odal	Lisensjakt
01.02.2014	Hann	Birkenes	Ulykke
01.02.2014	Hunn	Åsnes	Påkjørt bil
03.02.2014	Hann	Iveland	Lisensjakt
05.02.2014	Hunn	Rendalen	Skadefelling
05.02.2014	Hann	Rendalen	Skadefelling
05.05.2014	Hunn	Engerdal	Skadefelling
10.05.2014	Hunn	Nord-Fron	Skadefelling
15.05.2014	Hunn	Vågå	Skadefelling
05.06.2014	Hann	Sykkylven	Skadefelling
09.06.2014	Hunn	Stange	Skadefelling
20.06.2014	Hann	Tynset	Skadefelling
30.06.2014	Hann	Hægebostad	Påkjørt bil

Skader på husdyr og tamrein

I Rovbase har SNO pr xx.yy.2014 registrert xx dokumenterte og antatte tilfeller av ulveskader på sau i region 5. I samme periode er det registrert xx ulveskader på sau i region 4, men det antas at flere av de sauene som er dokumentert tatt av ulv i Stange kommune i Hedmark er sau som er hjemmehørende i Akershus. Det er så langt i år dokumentert ulveskader på xx tamrein i region 5. I år begynte skadene fra ulv allerede umiddelbart etter beiteslipp både i Tynset og Stange/Løten området. Selv om det har blitt felt ulv på skadefelling i begge områdene i sommer så har skadene fortsatt da det har vært flere ulver i området.

Til sammenligning ble det i 2013 dokumentert 129 ulveskader på sau i Hedmark og 34 i Akershus. Det var ikke registrert skader på tamrein i 2013 i region 5.

Skadene som forårsakes av ulv varierer mye fra år til år, og skadene er i all hovedsak knyttet til ulv utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv (se figur 3). Dette skyldes at det inne for forvaltningsområdet for ynglende ulv i stor grad gjennomføres tyngre forebyggende tiltak, som flytting og beiting på inngjerdet område, og at det i liten grad er frittgående sau i utmark i dette området.

Vurderinger og innstilling fra sekretariatene

Om rovviltnemndenes myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling av ulv:

Rovviltnemndene i region 4 og 5 har i fellesskap myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. rovviltforskriften § 10, når kravene § 7 og de regionale bestandsmålene, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, er oppfylt (tabell 1). Data for siste års yngling legges til grunn for ulv, jf. § 7 første ledd, andre punktum.

Endelig antall ynglinger i 2014 blir først endelig klarlagt gjennom sporing på snø. Vurderingene må derfor baseres på oversikt over ynglinger i 2013. Det ble i 2013 påvist tre ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i Norge (Julussa, Letjenna, Østmarka), og bestandsmålet er dermed nådd. Ut i fra dette anser sekretariatene at rovviltnemndene i region 4 og 5 har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv.

Vurderinger omkring igangsetting av lisensfelling av ulv:

Lisensfelling er ikke jakt, men *felling motivert ut fra behovet for skadereduksjon* hjemlet i viltloven § 12, jf. definisjonen i § 2 i forskriften. Dette innebærer at vedtak om lisensfelling må baseres på kunnskap om ulv som gjør skade på husdyr eller tamrein.

Det vises til brev fra Miljødirektoratet datert 23.12.2010 om ”Forvaltning av ulv i region 4 og 5 ved oppnåelse av bestandsmålet”. Rovviltnemndene har i utgangspunktet myndighet innenfor hele region 4 og 5, både innenfor og utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv.

Som det framgår av siste statusrapport for ulv i Norge ble det vinteren 2012-13 dokumentert 3 helnorske familiegrupper og 4 helnorske revirmarkerende par. Foreløpig statusrapport for Ulv i Skandinavia vinteren 2013 – 2014 viser at det fortsatt er registrert 3 helnorske ynglinger, at det er 2-3 helnorske revirmarkerende par, og at to par hadde revir på tvers av grensen. Antall familiegrupper med tilhold på tvers av riksgrensen og med helnorsk tilhold var uforandret i forhold til i 2012, mens det for revirmarkerende par var en liten nedgang både i Norge og Sverige. Totalt har det vært en svak vekst i den skandinaviske ulvestammen på 5 % fra 38 dokumenterte valpekull i 2012 - 2013 til 40 i 2013 - 2014. Veksten i ulvestammen i Skandinavia tilsier at også antall unge ulver på streif gjennom viktige beiteområder vil øke. Da øker også sannsynligheten for skade på husdyr voldt av ulv.

Etter sekretariatenes vurdering tilsier dagens kunnskap om bestandssituasjonen at det er usikkerhet til antall helnorske ynglinger i 2014. Sekretariatene anbefaler at nemndene tar saken opp til ny vurdering i løpet av desember-januar, når det foreligger mer oppdatert kunnskap om bestandssituasjonen, slik at både lisensfellingskvote og lisensfellingsområde kan vurderes på nytt. Bestandsregistreringene for både sesongen 2012 og 2013 vist at det har vært 3 helnorske ynglinger. Det er derfor grunnlag for å anta at bestandsmålet på 3 helnorske ynglinger også vil bli nådd i 2014. For å opprettholde muligheten for å nå bestandsmålet de påfølgende årer det viktig at det ikke blir åpnet for jakt innenfor ulvesonen. Ved å åpne for lisensfelling innenfor ulvesona så er det stor fare for at det kan bli felt lederdyr. Hensynet til muligheten for å nå bestandsmålet for ulv også de påfølgende år, jf. føre-var-prinsippet nedfelt i naturmangfoldloven § 9, tilsier at sekretariatene anbefaler ikke å fatte vedtak om lisensfelling av ulv innenfor ulvesona.

Nemndene kan ikke fatte vedtak om felling som innebærer at bestanden av ulv umiddelbart forvaltes ned under bestandsmålet jf. kommentar til rovviltforskriften § 7 annet ledd. Det må derfor legges tilstrekkelig buffersone rundt de kjente revirgrensene slik at en unngår å felle dyr som inngår i oppfyllelsen av bestandsmålet, dersom det ikke er kjent andre revirmarkerende par eller flokker som forventes å bringe antallet ynglinger innenfor forvaltningsområdet over det nasjonale måltallet.

Utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv skal det være lavere terskel for å åpne for lisensfelling. Dette er seinest bekreftet i felles brev fra Klima og miljødepartementet og Landbruks og matdepartementet datert 21. mai 2014 om en tydeligere soneforvaltning i rovviltforvaltningen. Vedtak om lisensfelling må likevel begrunnes ut fra et behov for å

avverge skade på husdyr og/eller tamrein. Sekretariatene anser at kunnskapen om bestandssituasjonen for ulv i Norge gir et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag for å vurdere lisensfelling, jf. nml. § 8. Foreliggende kunnskap tilsier at minst 3 enkeltindivider av ulv for tiden oppholder seg i viktige beiteområder i Hedmark og nord i Akershus. Sekretariatene anser at skadepotensialet er betydelig dersom disse ulvene fortsatt skal oppholde seg i disse områdene.

Ut fra formålet med lisensfelling, de foreliggende fakta om skader på husdyr, strategiene for forvaltning av ulv og vedtatt politikk, vil sekretariatene anbefale at rovviltmyndene på det nåværende tidspunkt åpner for lisensfelling på 4 dyr utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Sekretariatene anser at et slikt uttak ikke utgjør en fare for arten eller dens genetiske mangfold på lang sikt, jf. nml § 5. Sekretariatene har i vurderingen også tatt hensyn til den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml § 10. Prinsippene i § 11 (kostnadene ved miljøfóringelse skal bæres av tiltakshaver) anses ikke å være relevante i denne sammenheng. Sekretariatene anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om bestandssituasjonen og effekten av påvirkning, slik at føre-var-prinsippet nedfelt i § 9 i naturmangfoldloven her tillegges liten vekt.

Lisensfellingsområdet bør omfatte de områder der potensialet for skader på bufe eller tamrein er størst, og hvor man kan anta at ulv oppholder seg stasjonært. Videre bør det legges vekt på å unngå fare for at det felles genetisk viktige individer som har deler av reviret innenfor ulvesona. Sekretariatene vil derfor anbefale nemndene at lisensfellingsområdet avgrenses til Hedmark og Akershus utenfor ulvesonen. Sekretariatene viser til de felles forvaltningsstrategiene for ulv i region 4 og 5, samt til brevet fra Miljødirektoratet og Naturvårdsverket om forvaltning av genetisk viktige individer.

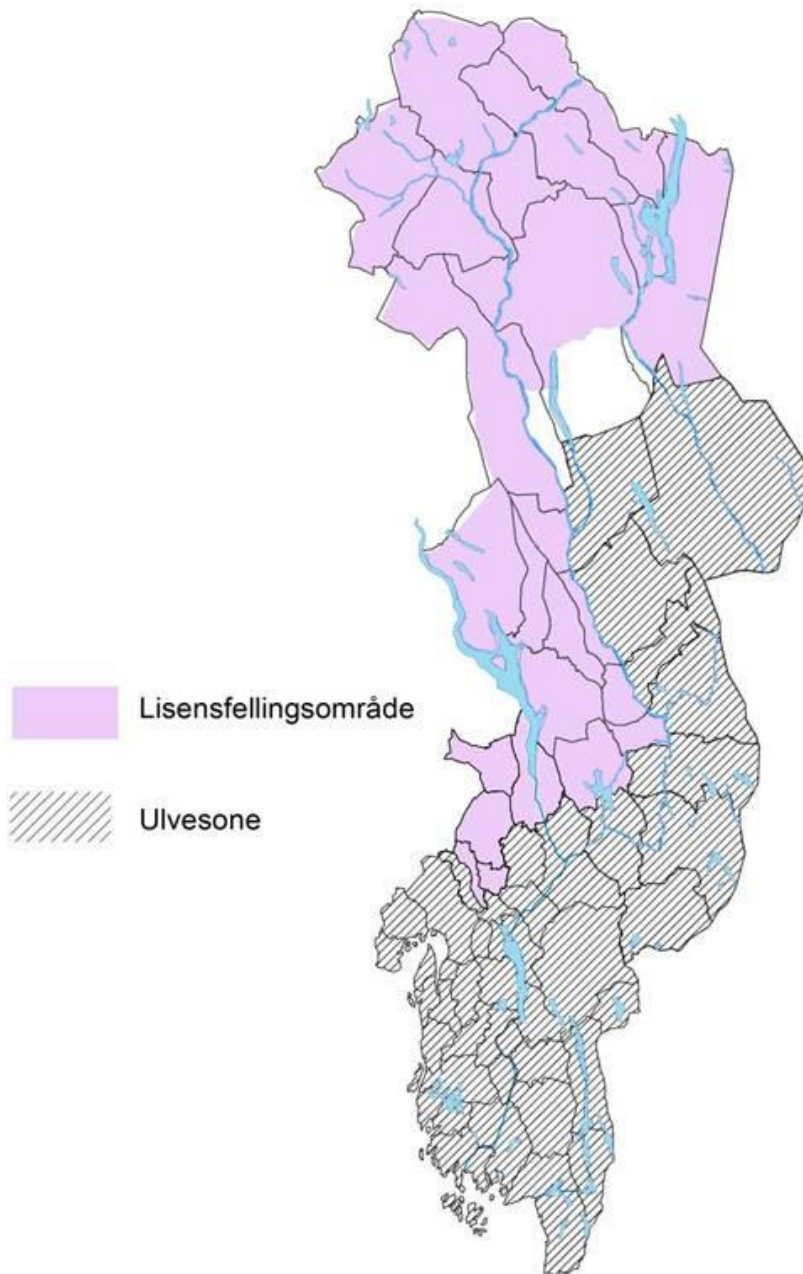
Vinteren 2013-2014 ble fire finsk-russiske ulver bekreftet i Sverige (ingen i Norge). Alle fire hadde også tilhold i Sverige ett år tidligere (vinteren 2012-13). Med andre ord ble ingen nye finsk-russisk innvandrende ulver påvist i Skandinavia vinteren 2013-14. Første generasjons avkom der den ene av foreldrene er en finsk-russisk ulv og den andre er en skandinavisk ulv er i foreløpig statusrapport for Ulv i Skandinavia vinteren 2013 – 2014 kalt F1. Valpekull født i 2013, der en av foreldrene var F1 er bekreftet i 9 revir. Ledertispa i Julussaflokken er definert som genetisk viktig (F1-individ), og ut i fra dette og de styrende dokumentene, bør en del av Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal kommuner utelates fra lisensfellingsområdet (Se figur 3). I tillegg ble det påvist F1-individer i tre revirmarkerende par. Ingen av disse holder til i Norge.

Forskrift om forvaltning av rovvilt fastsetter i § 10 at fellingsperioden for ulv utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv er fra 1. oktober til og med 31. mars.

Kommunikasjon og rapportering

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellinga minst én gang daglig under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en ulvetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Fylkesmannens løsning for SMS-varsling om status for lisensfellinga. Videre gir rovviltforskriften jegeren plikt til rapportering av felte og påskutte dyr.

Område for lisensfelling av ulv høst/vinteren 2014-2015

Figur 3: Forslag til område for lisensfelling av ulv 01.10.2014 til og med 31.03.2015.

Sekretariatens forslag til vedtak

Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om tre årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. De siste dokumenterte data om ynglinger fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert tre ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i 2013.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. §§ 10 og 4 første ledd bokstav d og e i rovviltforskriften.

Rovviltnemndene viser til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om ulvens bestandsstatus og -utvikling i Norge, jf. § 8 samt rovviltforskriften § 3 siste ledd.

Vinteren 2013/2014 var bestanden på ca 30 helnorske dyr. Så langt i 2014 er den kjente avgangen på 13 dyr. Rovviltnemndene viser til sekretariatens faglige vurderinger om at den foreslåtte lisensfellingskvoten på fire ulver ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jf § 10. Forvaltningsplanen for rovvilt i region 4 og 5, samt føringene i rovviltforliket vil ligge til grunn for iverksettelse lisensfelling, jf. også rovviltforskriften §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Rovviltnemndene anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

Bestemmelser om lisensfelling av ulv høsten/vinteren 2014-15

Ut fra den foreliggende dokumentasjon over revirmarkerende ulv og vedtatt politikk finner rovviltnemndene, ut fra hensynet til ivaretagelse av artene og deres genetiske mangfold på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, at det på det nåværende tidspunkt ikke er grunnlag for å åpne for lisensfelling av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv.

Utenfor forvaltningsområdet finner rovviltnemndene at lisensfelling av ulv ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2014. Det foreligger et behov for å avverge skade på husdyr og tamrein. Derfor fastsettes det en kvote for lisensfelling av fire – 4 – ulver. Felling av fire ulver anses ikke å true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5.

Lisensfelling skal være skademotivert. Ut fra hensynet til viktige beiteområder for sau og tamrein, samtidig som det tas hensyn til behovet for å beskytte genetisk viktige individer, avgrenses lisensfellingsområdet til:

- Akershus fylke utenfor ulvesona
- Hedmark fylke utenfor ulvesona, med unntak for et nærmere avgrenset område i deler av kommunene Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal. Området som er unntatt fra lisensfelling omfatter:
 - Stor-Elvdal: øst for Glomma og sør for Rv30
 - Rendalen: sør for Rv 30 til Åkrestrømmen og sør for Rv217
 - Engerdal: sør for Rv217 fra kommunegrensa mellom Engerdal- Rendalen og til Elvbrua og vest for Femundselva til kommunegrensa Engerdal-Trysil

Lisensfellingsperioden fastsettes til 1. oktober 2014 til og med 31. mars 2015.

Ut i fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk viktige individer. Dersom ny kunnskap om viktige genetiske individer skulle

komme, kan fylkesmennene i samråd med lederne av rovviltnemndene i region 4 og 5 fatte de nødvendige tiltak som skal redusere sannsynligheten for at disse felles.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellinga minst en gang daglig under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en ulvetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Fylkesmannens løsningen for SMS-varsling om status for lisensfellinga. Rovviltnemndenes vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009 nr. 100, jf. § 10, jf. også §§ 4 og 7, i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005 nr. 242.

Vedtak 1

Rovviltnemndene har myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling

Vedtak 2

Rovviltnemndene fatter en kvote på lisensfelling i 2014/2015 på **4** dyr

Vedtak 3

Rovviltnemndene fatter vedtak om å åpne for lisensfelling utenfor ulvesonen med avgrensning som følger:

- Akershus fylke utenfor ulvesona
- Hedmark fylke utenfor ulvesona, med unntak for et nærmere avgrenset område i deler av kommunene Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal. Området som er unntatt fra lisensfelling omfatter:
 - Stor-Elvdal: øst for Glomma og sør for Rv30
 - Rendalen: sør for Rv 30 til Åkrestrømmen og sør for Rv217
 - Engerdal: sør for Rv217 fra kommunegrensa mellom Engerdal- Rendalen og til Elvbrua og vest for Femundselva til kommunegrensa Engerdal-Trysil

Dette vedtaket er et enkeltvedtak, og kan påklages til Klima og Miljøverndepartementet i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent. Eventuell klage sendes via Fylkesmannen i Oslo og Akershus eller Fylkesmannen i Hedmark, som sekretariat for rovviltnemndene i region 4 og 5.